

Finanțări pentru un management durabil al terenurilor

Interviu cu Olga Sainciuc, director adjunct al Unității Consolidate pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în domeniul Agriculturii

– Prin ce s-a deosebit primul apel de granturi de cel de-al doilea?

– Apelurile de granturi au fost identice. În cadrul primului apel de granturi, care a fost lansat și finalizat cu succes anul trecut, avem 33 de beneficiari de granturi – producători agricoli care au făcut investiții în tehnologii. Valoarea granturilor a fost de peste 5 milioane de lei. Dacă ne referim la datele pentru ambele apeluri de granturi, avem 91 de producători agricoli, iar valoarea totală a granturilor este de circa 14 milioane de lei. Deși investițiile acoperă întreaga suprafață a țării, cele mai multe s-au făcut în zona de nord.

Proiectul Agricultură Competitivă în Moldova asigură achitarea a 50 la sută din costul tehnologiei sau a utilajului care a fost achiziționat în corespundere cu cerințele programului.

Plafonul unui grant achitat de către proiect este de 20 mii dolari. Valoarea medie a unui grant ce va fi rambursat către beneficiari este

de circa 153 mii lei. În total, după primul și al doilea apel de granturi, peste 37 mii ha de terenuri urmează a fi supuse prelucrării cu folosirea acestor utilaje performante achiziționate de beneficiari.

– Dna Olga Sainciuc, când va fi lansat următorul apel de granturi și ce aduce nou pentru producătorii agricoli?

– Începând cu apelul de granturi numărul 3, pe care preconizăm să îl lansăm în luna aprilie curent, vom pune accent pe practicile de management durabil al terenurilor – fâșii antierozionale de înierbare a plantațiilor multianuale, construcții de valuri și canale de reglare a scurgerilor de apă, plantarea fâșiilor de arbori și a perdelelor forestiere de protecție a câmpurilor de vânturi și antierozionale etc. Producătorii vor putea alege dintr-o listă de practici, care va conține aspecte metodologice de înființare a acestora, costurile, beneficiile și sperăm că vor manifesta interes pentru aceste practici, aplicând la programul de granturi.

– Cum pot fi obținute informațiile privind oportunitățile oferite de componenta „Managementul durabil al terenurilor” din cadrul Proiectului Agricultură Competitivă în Moldova?

– Informații detaliate pot fi obținute la oficiile teritoriale ale Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA), care sunt partenerii noștri. De asemenea, toate detaliile despre oportunitățile și liniile de finanțare sunt descrise pe paginile web aipa.gov.md și capmu.md. Informații pot fi obținute și la linia fierbinte AIPA: 022 213 333.

– Vă mulțumesc.

A intervievat:
Alexandru NISTIRIUC

Perdelele de protecție... cer protecție

Ionel CĂPIȚĂ

Allegându-mi pâinea de jurnalist, am avut posibilitatea „să colind în lung și-n lat plaiul nostru minunat”. În fața ochilor ades mi se perindă satele, cu chipul lor de altădată – mândre și frumoase, văile și dealurile ademenitoare, năpădite de potârniche, prepelițe, fazani, iepuri de câmp..., pădurile cu vraja lor și mult vânat, viile, livezile, câmpiile mănoase... Pe toate le-am văzut aievea, mergând, când pe jos, când cu mașina, când admirând acest plai de la înălțimea pășării, zburând cu avionul... Nu știu de ce, dar, pe lângă multe altele, mi-au cucerit atenția, privite de jos sau de sus, perdelele forestiere: niște linii drepte, trase parcă de mâna lui Dumnezeu, prin moșiile întinse pe zeci și sute de hectare sau – niște linii șerpuiende străjuind drumurile la fel de șerpuiende, ce intersectează țarina noastră străbună. Și, dacă despre multe, câte au fost și nu mai sunt, am scris cu drag și cu durere – fie că e vorba de satul nostru rămas în cârje, fie de moșia părgăinită, fie despre pădurea scoasă la meaz și hăcuită fără milă de mâna criminală, pentru perdelele forestiere n-am scăpat o lacrimă la rădăcină. Dar ele, perdelele forestiere, ne apără localitățile noastre, domolind vânturile năprasnice, furtunile, stau de veghe la ameliorarea condițiilor climatice – tot pentru binele nostru –, apără moșia de eroziune, de alunecări de pământ, protejează căile de comunicare și de transport, în special împotriva înzăpezirilor... Iar noi, oamenii? Ce am făcut cu ele? Azi n-am dat de omul acela și nici de instituția ceea care ar fi estimat pierderile și daunele pricinuite de distrugerea nemiloasă a mii și mii de fâșii forestiere, sădite de înaintașii noștri. Ne place să ne numim noi înșine că suntem gospodari, suntem harnici... Da, să mai cauți în altă parte așa oameni harnici în a distruge un lucru bine făcut, ca apoi să se depună eforturi enorme pentru a redresa, cât de cât, situația.

Noroc bun de proiectul „Agricultură Competitivă în Moldova”, componenta „Managementul durabil al terenurilor”, sub-componenta „Sprijinul pentru Reabilitarea Perdelelor Forestiere de Protecție”, finanțat de Banca Mondială. Reabilitarea perdelelor forestiere (reconstrucție, replantare, ameliorarea stării sanitare etc.) este unul dintre obiectivele acestui proiect, realizat în comun cu Ministerul Mediului. Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice, condus de Dumitru Galupa, doctor în economie, a fost desemnat responsabil de sub-componenta de reabilitare a perdelelor forestiere de protecție. Iar perioada de implementare a proiectului este de 5 ani – 2012-2017. Astfel, până în primăvara anului 2017, vor fi reabilitate 1364 perdele forestiere de protecție pe o suprafață de 2200 hectare. Ceea ce inspiră totuși o doză de încredere în implementarea cu succes a acestui proiect în derulare e și faptul că doar pe parcursul anului trecut au fost efectuate lucrări pe o suprafață de circa 900 ha de perdele forestiere. Acestea, cu ajutorul lui Dumnezeu, vor asigura protejarea a circa 27 mii ha de terenuri agricole. Vor proteja, desigur... dacă vor fi și ele protejate de om. N-aș vrea să cred că e neapărat nevoie să călcăm de mai multe ori pe greblă, ca să ne dăm seama că tot pe noi ea ne lovește. Distrugând o fâșie forestieră, o pădure, un meleag, oare omul nu dă cu barda în el? Eu nu cred că făcând cuiva rău, vei ajunge bine...

Spuneam că ades în fața ochilor mi se perindă satele, cu chipul lor de altădată – mândre și frumoase, văile și dealurile ademenitoare, pădurile cu vraja lor, viile, livezile, câmpiile mănoase... Vă mai spuneam că mi-au cucerit atenția, privite de jos sau de sus, acele perdele forestiere – niște linii drepte, trase parcă de mâna lui Dumnezeu, prin moșiile întinse pe zeci și sute de hectare...

Mă întreb însă și iar mă întreb acum: voi mai ajunge oare să văd ceea ce a fost odată?

Solul: comoară creată de natură

tăți de soluri cu felurite proprietăți, diferită preabilitate agricolă. Erau apreciate textura și gradul de umiditate, grosimea și culoarea, alte calități.

Conștientizarea solului preponderent în scopuri agricole pre-

domină și în prezent. Deseori până și pedologia actuală – știința solului, este considerată ca o disciplină a științelor agricole. Principala calitate a solului este considerată fertilitatea. Acest termen, care din punct de vedere fiziologic, înseamnă capacitate de reproducere, cu timpul a fost atribuit solului, potențialului de a produce „roade”, de a rodi (a naște). În același scop fertilitatea, rodnicia este atribuită regiunilor și ecosistemelor (pământ roditor, câmpie roditoare, țară roditoare).

Noțiunea „pământ” fiind folosită în multiple sensuri nu are (și probabil nu poate avea) o definiție concretă; ea nu servește ca obiect de studiu (nu există pământologie). Nu a fost formulată până în prezent nici o definiție unică, acceptată la nivel mondial, a solului.

Valorificarea și utilizarea solului în agricultură a condiționat declanșarea și activizarea proceselor de degradare care continuă.

Destructurarea, dehumificarea, tasarea, eroziunea, poluarea, solo-

nețizarea și salinizarea, precum și transformarea tehnogenetică prezintă procese evident degradabile, care, la rândul lor, condiționează reducerea variabilității pedofaunei, modificarea proceselor biocimice și pedogenetice actuale. Solul este un regn natural specific, de rând cu regnul vegetal, animal și mineral. Fiecare sol la orice moment prezintă un complex de procese și componenți, un segment foarte complicat de tranziție și intercalare între organismele vii și reziduurile lor, între viață și moarte.

Solul – această comoară creată de natură în decurs de sute de milenii, include sau posedă un potențial înalt de productivitate, care asigură biodiversitatea actuală și poate funcționa în viitor cu condiția, că proprietățile lui, procesele pedogenetice naturale vor fi păstrate, nu vor fi supuse transformărilor tehnogenetice și degradării.

Solul în R. Moldova

Resursele de sol a Republicii Moldova, preponderent constituite din cernoziomuri, mai posedă un potențial considerabil de productivitate și realizare a misiunilor biosferice. Însă starea lor actuală este îngrijorătoare și necesită o altă atitudine, bazată pe conștientizarea rolului și importanței majore a solului în economia națională și bunăstarea populației.

Conștientizând rolul polifuncțional și indispensabil al solului, constatând starea actuală a învelișului de sol al Moldovei, activizarea proceselor degradabile și lipsa unor măsuri protecționiste, atenționăm imperativul necesității schimbării atitudinii societății umane față de bogăția noastră

dăruită de natură și moștenită de la străbuni.

În acest scop accentuăm necesitatea creării unei agenții speciale de gestionare a resurselor de sol (la fel ca „Apele Moldovei”, „Moldsilva”, „AGEOM”). Această agenție va elabora principiile de bază, programul statal și codul legislativ de gestionare, utilizare și protejare a solurilor.

Ani de-a rândul se discută, dar nu se finalizează adoptarea Legii solului – a sistemelor și mecanismelor legitime și argumentate științific de utilizare și protejare a solurilor. Necesită continuarea consolidării terenurilor agricole cu scopul principal de organizare antierozională. În procesul consolidării ar putea fi scoase din circuitul agricol solurile puternic erodate și degradate, trecerea lor într-un fond de „revindicare”. Necesită o restabilire reală a sistemelor de fâșii antierozionale, care, fiind conectate cu masivele forestiere existente ar crea carcasa ecologică de protejare a solurilor.

Aceste transformări esențiale, strict necesare vor permite în viitor utilizarea eficientă și implementarea sistemelor regionale de protejare a solurilor și mediului ambiant.

La nivel național această problemă necesită elaborarea și implementarea unor programe statale, orientate spre îmbunătățirea stării solurilor, modificării atitudinii către acest dar al Naturii, în cazul Moldovei – celei mai prețioase bogății naturale a țării. Necesitatea protejării solurilor trebuie să devină o obligațiune a întregii societăți.

Andrei URSU, academician,
Președintele Societății Naționale
a Moldovei de Știința Solului

Organizația Națiunilor Unite a declarat anul 2015 – Anul Internațional al Solului. Solul, ca obiect natural polifuncțional indispensabil pentru existența vieții pe uscat, nu este încă conștientizat, utilizat și protejat adecvat de către societatea umană. Solul este afectat de diverse procese de degradare, de la transformări tehnologice până la scoaterea din circuitul agricol. Bilanțul fondului funciar este negativ. Din an în an scade cota valorică a solului organic, care revine fiecărui locuitor.

Ce e solul?

Solul, acest corp natural specific a fost conștientizat mai întâi ca un strat superficial al scoarței terestre, adică un obiect geologic, care era folosit de către plante în calitate de suport.

Apariția agriculturii, ca ocupație principală a populației umane, de rând cu vânatul, pescuitul și colectarea produselor alimentare, a condiționat utilizarea unor teritorii pentru cultivarea diferitor plante folosite. Cu timpul a apărut necesitatea lucrării primitive a solurilor. Pentru introducerea semințelor se efectuau găuri sau gropi, în jur se eliminau plantele nefolositoare. A apărut necesitatea afânării solului, care favoriza dezvoltarea plantelor cultivate. Aceste operațiuni erau posibile numai în cazul când densitatea solului permitea efectuarea lor.

Dezvoltarea agriculturii, practica lucrării solului au evidențiat calitatea diferită a solurilor, eficiența utilizării în diverse scopuri (pentru diferite culturi) și a metodelor de pregătire-lucrare a solului. Diversitatea solurilor a fost conștientizată și apreciată în China, Egipt, Cartagina, Grecia etc. Romanii cunoșteau sute de varie-